

Vad betyder
märkningen?

Om miljömärkningar

Du känner säkert igen flera av de märkningar som du hittar på produkter ute i butikerna, men vet du vad de innebär? Vissa märkningar har uppsatta krav med avseende på miljö och social rättvisa, andra på hälsa, djuromsorg eller livsmedelssäkerhet. Här har vi samlat de vanligaste märkningarna du hittar ute i butikerna.

Har du en smartphone kan du ladda ned appen **Märkesguiden** kostnadsfritt och där hittar du betydligt fler märkningar.

Vi har även tagit fram **Tillsattsappen** för dig som vill veta vad e-nummer är och varför de finns i vår mat. Du hittar dem på konsumentforeningenstockholm.se

ASC

ASC är en certifiering för hållbart odlade fisk- och skaldjursprodukter. Certifiering och kontroll

görs av ett oberoende tredjepartsorgan. Kriterier finns för både miljö- och social hållbarhet.

Astma-Allergi Danmark

Den blå kransen hjälper konsumenter att minimera risken att utveckla allergi. Produkter som har märkningen lämpar sig även till de som har allergi. Den svenska motsvarigheten till Den blå kransen är Svalan som Astma- och allergiförbundet står bakom.

Bra miljöval

Bra Miljöval

Bra Miljöval är Naturskyddsföreningens miljömärkning. Märkningen gäller antingen varor (t.ex. tvättmedel) eller tjänster (t.ex. el, transporter). Kraven skärps efter hand och produkterna måste successivt utvecklas och bli mindre skadliga för miljön.

CE-märkning

CE-märket betyder att tillverkaren garanterar att varan uppfyller de säkerhetskrav som EU ställer för just den produktgruppen. Leksaker, elektrisk hemutrustning, flytvästar och hjälmar är exempel på produkter som enligt lag måste CE-märkas. Kontrollmyndigheter är Konsumentverket, Kemikalieinspektionen och Elsäkerhetsverket.

Debio

Debio godkjent

Debio kontrollerar och godkänner all ekologisk produktion i Norge. Märkningen står bland annat för att växterna inte är besprutade och att fisket är hållbart. Regelverket som Debio

rättar sig efter är utvecklat efter IFOAM som är en intresseorganisation som verkar för ekologisk produktion ur ett globalt perspektiv.

Demeter

Demeter är ett internationellt nätverk av kontrollorganisationer för biodynamiskt odling och

dess produkter. Kontrollen utgår från EU:s förordning för ekologisk produktion, men Demeter certifierar inte enskilda produkter utan kräver att hela gården har ett utvecklat kretsloppstänk.

Domstein miljöggaranti

Domstein garanterar miljövänlig produktion genom ansvarsfull resursförvaltning, bärkraftigt fiske och miljövänlig bearbetning. Endast fisk från båtar med dokumenterade kvoter och full

spårbarhet från fångst till färdig produkt används. Torsken ska fiskas med krok och lina som medför liten bifångst och är skonsam för havsmiljön.

Energimärkning

Energimärkningen är en obligatorisk märkning för lågenergilighter, tv, kyl och frys samt tvättmaskiner och diskmaskiner. Märkningen finns i alla EU-länder. Energimyndigheten kontrollerar att reglerna uppnås och den är ett verktyg för att nå målet om 20 % minskad energianvändning till år 2020.

EU-ekologiskt

EU:s logotyp för ekologisk produktion är obligatorisk på alla färdigförpackade ekologiska livsmedel. För importerade livsmedel är det frivilligt att använda märkningen. Märkningen är en garanti för att varorna är producerade helt i linje med EU:s förordning för ekologisk produktion. EU-kommissionen är kontrollorgan.

EU Ecolabel (textil)

EU:s officiella miljömärkning, vars kriterier är gemensamma för alla länder inom EU. Blomman fungerar på samma sätt som Svanen. Produkterna granskas ur ett livscykelperspektiv från råvara till avfall och för att få licens måste produkterna uppfylla höga krav på miljö, funktion och kvalitet. Märkningen finns bland annat på färg, textilier och skor.

FSC

Forest Stewardship Council®, FSC, är en internationell oberoende medlemsorganisation som tar fram regler för ett miljöpålitligt, samhällsnyttigt och ekonomiskt livskraftigt skogsbruk. Reglerna omfattar också arbetarskydd, relation med lokalbefolkning och urfolksrättigheter. FSC:s märke används på produkter som papper, byggmaterial, grillkol, möbler, böcker och livsmedelsförpackningar.

Fairtrade

Fairtrade är en oberoende produktmärkning som skapar förutsättningar för odlare och anställda att förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. Kriterierna främjar också demokratin, organisationsrätten samt miljöhänsyn i produktionen. Barnarbete och diskriminering motverkas.

GOTS

The Global Organic Textile Standard är en oberoende miljömärkning som garanterar att minst 70 % av produkten består av ekologiskt odlade textilfibrer. Certifieringen har

kriterier för att minimera farliga kemikalier i tillverkningsprocessen och det finns krav för vattenrening samt sociala villkor för de som arbetar i hela produktionskedjan.

Gröna Punkten

Den Gröna Punkten visar att tillverkaren har betalat en avgift i det land där den förpackade varan säljs. Avgiften betalas till REPA som är näringslivets

lösning på producentansvaret för förpackningar av plast, metall, papper/kartong och wellpapp. Pengarna finansierar hanteringen av återvinningsstationerna där allmänheten kan lämna förpackningarna.

KRAV

KRAV är en miljömärkning som garanterar att produkten är ekologiskt producerad.

KRAV står för god djursorg, socialt ansvar och ett hållbart klimat. Kemiska bekämpningsmedel, konstgödsel eller genmodifierade organismer (GMO) får inte användas. KRAV tillåter bara ett fåtal livsmedelstillsatser. All KRAV-certifierad verksamhet kontrolleras minst en gång per år.

Luomo-märket

Solmärket Luomo är Finlands garant för att varan är ekologiskt producerad och kontrolleras av finländska myndigheter. Märket kan beviljas en aktör

som producerar, framställer, förpackar eller importerar ekologiska produkter och är ansluten till övervakningssystemet för ekologisk produktion.

MSC

Marine Stewardship Council är en oberoende och global organisation, som arbetar för sundare

hav och hållbara fiskemetoder via tredjeparts-certifiering. MSC-märket visar att fisk och skaldjur kommer från ett sunt fiskbestånd som inte är överfiskat och fångade på ett sätt som inte skadar havets ekosystem.

Natruie

Natruie är en märkning för hud- och skönhetsprodukter som garanterar att produkterna består av naturliga ingredienser. Natruie tillåter inga syntetiska

dofter eller färgämnen, inga petroleum-baserade ämnen, silikoner eller GMO. Produkterna får heller inte vara testade på djur.

Naturbeteskött

Naturbeteskött kommer från nötboskap som betar på svenska naturbetesmarker. Naturbeten är marker som aldrig plöjs eller skördas, därför är kött från djur som betar där ett klimatsmartare alternativ än konventionellt kött. WWF står bakom märkningen och den kontrolleras av IP Sigills kvalitetssäkrings-system.

Nyckelhålet

Nyckelhålet[®] gör det enklare att välja hälsosamt. Märkningen finns både på förpackad och oförpackad mat. Nyckelhålsmärkt mat är ett nyttigare val i just den gruppen livsmedel och uppfyller vissa regler som handlar om salt, socker, kostfibrer, fullkorn och typ av fett. Livsmedelsverket står bakom Nyckelhålsmärkningen.

Närfiskat

Märkningen visar att fisken är fångad i svenska hav och sjöar samt att den är fiskad enligt det regelverk som yrkesfiskarna och fiskhandeln själva tagit fram. Fisken kan spåras via yrkesfiskarnas loggböcker. Havs- och vattenmyndigheten står bakom märkningen.

Ovalen

Identifieringsmärke

Identifieringsmärket Ovalen ska finnas på produkter innehållande kött, mjölk, fisk och ägg. Ovalen visar att produkten har producerats vid en anläggning som är godkänd och kontrollerad av Livsmedelsverket. Ovalen fungerar också för att spåra varans ursprung, numret visar var produkten har bearbetats och förpackats.

Oeko-Tex

Trygg Textil-märkningen är en oberoende certifiering som garanterar att slutprodukten inte innehåller några skadliga kemikalier för den som använder plagget eller produkten. Bakom märkningen finns the International Association for Research and Testing in the Field of Textile Ecology i Zurich.

Protected Geographical Indication (PGI)

Skyddad geografisk beteckning (PGI, Protected Geographical Indication) används på livsmedel vars kvalitet eller rykte är förknippat med ett område där åtminstone en fas i framställningen äger rum, exempelvis: Skånsk spettekaka (SVE), Svecia (SVE), och Aceto Balsamico di Modena (IT). Europeiska kommissionen (EU) kontrollerar och utfärdar certifieringen.

Rainforest Alliance

Rainforest Alliance är en internationell organisation som arbetar för att bevara den biologiska mångfalden och för att skapa hållbara försörjningsmöjligheter för arbetare och

odlare. Rainforest Alliance certifierar odlingar av bland annat kaffe, bananer, kakao och te. Reglerna tas fram i samarbete med SAN, Sustainable Agriculture Network.

Skyddad ursprungsbeteckning

Skyddad ursprungsbeteckning används som en garanti för att en vara är producerad och processad i ett angivet geografiskt område. Livsmedlets kvalitet eller egenskaper ska

vara väsentligt beroende av de förhållanden som karakteriserar orten. Exempel på produkter är Queso Manchego, Feta, Prosciutto di S. Daniele och Kalixlöjrom.

Soil Association

Soil Association Certification är den största märkningen för ekologiska varor i Storbritannien. Inom ramen för märkningen ingår livsmedel, djurhållning, textilier och skönhets-

produkter. Nivåerna för Storbritanniens, EU:s och internationella ekologiska regelverk måste uppnås.

Svalan

Svalan är Astma- och Allergiförbundets egen märkning. Kriteriet för att få använda märket är att produkten ska vara fri från allergiframkallande ämnen.

Märkningen ska ses som en vägledning, inte som en fullständig garanti för att den märkta produkten inte kan orsaka allergiska problem.

Svanen

Svanen är en nordisk officiell miljömärkning beslutad av Nordiska Ministerrådet. Hänsyn tas till produktens miljöbelastning under dess hela livscykel. Kraven gäller

energi- och vattenförbrukning, luftförorening, avfall, hållbart skogsbruk samt buller- och markföroreningar. Krav ställs på produktens kvalitet och funktion.

Svensk fågel

Svensk Fågel är en branschorganisation för företag inom matfågelproduktion. Märkningen med Svensk Fågels blå-gula märke innebär att fågeln är kläckt, uppfödd, slaktad och förädlad i

Sverige. Kriterierna omfattar även livsmedels-säkerhet, djurvälstånd och god djurhälsa samt ett klimattänk på gården.

Svenskt kött

Märket Svenskt kött är en frivillig ursprungsmärkning. Märket visar att köttet i produkten kommer från djur som är födda, uppfödda och slaktade i Sverige.

Produkten ska även vara förädlad och förpackad i Sverige. Bakom märket står Axfood, Bergendahls, Coop, ICA, Lidl och LRF. Branschorganisationen Svenskt kött kontrollerar via andra part och stickprovskontroller.

Svensk lantmat

Märket finns på råvaror och förädlade produkter och visar att det är en svensk råvara från småskaliga

producenter. Även producenter och verksamheter kan märkas. Svensk Lantmat, förening för småskaliga producenter, står bakom märkningen och företagen själva garanterar ursprunget.

Svenskt Sigill

Svenskt Sigill är kontrollmärkning för svensk mat och blommor. Märkningen säkerställer att råvarorna kommer från svenska kontrollerade

gårdar. Gårdarna ska möta Svensk Sigills krav på livsmedelssäkerhet, god djuromsorg, miljöhänsyn och öppna landskap. Att reglerna följs garanteras av oberoende certifieringsorgan. GMO är inte tillåtet. LRF står bakom märket.

Sädesaxet

Symbolen överkorsade axet är Celiakiförbundets egen märkning för att underlätta för konsumenter som behöver glutenfri kost. Märkningen garanterar att

produkten är ”glutenfri” eller har ”mycket låg glutenhalt”. Licens för märket ges av Celiakiförbundet.

TCO Certified

TCO Certified har miljökrav som låg energiförbrukning, minimala nivåer av miljöfarliga ämnen och att

produkten måste kunna återvinnas. TCO Certified har även med krav på bra användaregenskaper och att tillverkaren måste redovisa att de arbetar aktivt med att förbättra arbetsvillkoren i tillverkningsprocessen. TCO Certified är en tredjepartsmärkning.

Triangel

Anger vilken slags plast produkten är gjord av.

- 01** är PET-plast
- 02** är High Density polyetylenplast
- 03** är PVC-plast
- 04** är Low Density polyetylenplast
- 05** är Polypropylenplast
- 06** är Polystyrenplast
- 07** är Other, kan vara t ex ABS-plast

UTZ Certified

UTZ Certified är en tredjepartscertifiering som står för att produkten har odlats på ett hållbart sätt och att arbetsförhållanden

för odlarna förbättras. Certifieringen ska stärka producenternas ställning på marknaden samtidigt som tillverkningen ska ske på ett miljömässigt hållbart sätt. UTZ är den största certifieringen för kaffe, kakao och te i världen.

Ä-märket

ä-märket.se

Märket finns på produkter som är fria från E-nummer, med några undantag: bakpulver (E500, E501, E503, E450) och

fruktpektin (E440), i produkter där dessa traditionellt används. Märket ska hjälpa konsumenter som vill undvika tillsatser och gynna producenter som framställer livsmedel med traditionellt innehåll. Föreningen Äkta vara står bakom märkningen.

Änglamark

Änglamark är Coops eget varumärke för ekologiska och miljömärkta varor. Det finns i tre varianter: "Ekologi" som finns på livsmedel, "Miljö" för allt man använder i hushållet och "Sensibel" för det man använder på kroppen. Där det finns kriterier märks varorna med KRAV, EU-ekologiskt, Fairtrade, Svanen, Bra Miljöval eller Svalan.

Ø-märket

Ø-Märket är Danmarks märkning som talar om att varan är ekologiskt producerad. Märket får sättas på ekologiska varor som producerats och kontrollerats enligt regler som utfärdas av Danmarks centrala livsmedelsmyndighet (Fødevarestyrelsen) och EU. Varan behöver inte vara producerad i Danmark.

Konsumentföreningen Stockholm (KfS) är en medlemsstyrd ekonomisk förening med mer än 750.000 medlemmar. Medlemskortet heter Coop MedMera och vår huvuduppgift är att göra medlemsnytta och stärka medlemmarnas ställning som konsumenter.

Vi driver inga egna butiker men är delägare i Kooperativa Förbundet (KF) och Coop Sverige AB.

www.konsumentforeningenstockholm.se

Konsumentföreningen
Stockholm